

Posudek školitelky na diplomovou práci Bc. Kateřiny Pechočové

Název práce: **Intersekcionalní analýzy v díle Toni Morrison *Milovaná***

Posudek zpracovala: doc. PhDr. Blanka Knotková-Čapková, Ph.D.

Bc. Kateřina Pechočová si pro literární analýzu z genderové perspektivy zvolila obtížný materiál, a to především ze dvou důvodů. Zaprvé, román *Milovaná* od slavné afroamerické feministické spisovatelky Toni Morrison je takřka kultovním dílem, o němž bylo napsáno mnoho kritických interpretací. S úkolem z toho plynoucím se diplomantka vyrovnala velmi pečlivě i úspěšně – udělala si důkladnou rešerši a ve vlastní analýze na starší kritiky průběžně odkazovala (ať už souhlasně nebo nesouhlasně). Zadruhé je zvolený román případem magického realismu, jehož diskurs je velmi složitý, ba prolíná se zde více diskursů – vedle již zmíněného i sociálně kritický nebo mytický.

Pokud jde o samotné téma, chtěla bych ocenit, že název skutečně přesně vystihuje optickou mřížku analýzy, kterou autorka zvolila. Jak v teorii, tak ve vlastní analýze staví na průsečících kategoriích genderu, rasy a třídy, což vhodně zasazuje do rámce afroamerické feministické kritiky a dokládá na textovém materiálu. Toto teoretické zarámování se snažila podložit i představením historického kontextu otrokářství a otroctví, což je pojato dosti zešíroka, i když je třeba říci, že autorka tuto část přepracovala a výrazně ji zhutnila, posunula ji směrem k větší relevanci vůči tématu svého literárního rozboru. Za velmi smysluplné považuji zařazení kapitoly tematizující různé vývojové peripetie afroamerické identity, i vývoj pohledů na ni zevnitř i zevně této komunity. Kapitola 2.3 se pak přímo soustředí na identitu černých/afroamerických žen a její silné aspekty, zejména v rámci rodin a v konceptualizaci mateřství.

Tendenci rozbíhat se doširoka měly starší verze práce obecně, mimo jiné to však myslím vyplývalo i z toho, že autorka prostudovala nesmírně důkladně skutečně nadprůměrné množství odborných textů, což ji zpočátku vedlo různými směry. Je však třeba uvést, že diplomantka toto úskalí nakonec v zásadě úspěšně překonala a dovedla svůj text do koherentního a vzájemně provázaného tvaru, a většinou se vyvarovala i zbytečného opakování, které provázelo starší verze.

Co se autorce v průběhu práce na textu také velmi podařilo zlepšit, bylo propojení děje příběhu, jednotlivých klíčových scén a jejich teoretických interpretací. Práce se tak jednoznačně posunula od původní popisnosti k analýze. Za jednu z nejsilnějších stránek považuji analýzu postav, a to jednak pohledu historického pozadí příběhu, jednak z pohledu identit, jež reprezentují, jednak z pohledu archetypů, jež konotují, a jednak z pohledu symbolického. Poslední dva aspekty jsou velmi namístě právě vzhledem k pluralitě textových diskursů, pro román charakteristických. Analýza postav se tak propracovala, rozvinula i prohloubila ke stanovení smysluplným – a nezjednodušovaným – kategorizacím postav, které k prolínání těchto perspektiv odkazují.

Hodnotím-li diplomovou práci Bc. Kateřiny Pechočové jako celek, ráda bych znovu vyzdvihla nesmírnou píli autorky v průběhu diplomního semináře. Velmi poctivě text konzultovala a mé připomínky jako školitelky zodpovědně zapracovávala. Na výsledné podobě textu je to také patrné, musím říci, že v nejlepším slova smyslu překonal původní očekávání. Třebaže tedy není stylisticky všude zcela hladký, v zásadě jeho jazyk odpovídá akademickým standardům a nese známky pečlivých revizí. Dle mého názoru si Bc. Pechočová plně zaslouží hodnocení **v ý b o r n ě**.

V Praze, 16.1.2015